

Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Kompetanseforum 25.januar 2023

Silje Gabrielsen Eger

silje.eger@etiskhandel.no

+47 456 64 591

Etisk handel Norge

ressurssenter for bærekraftig forretningspraksis

- Anerkjente standarder og metoder
- Individuell medlemsrådgivning, opplæring, verktøy, ressurser og rapportering
- Nettverk og erfaringsutveksling
- Internasjonalt og nasjonalt nettverk

Norges største nettverk og ressurssenter for bedrifter, organisasjoner og offentlige virksomheter som jobber forpliktende og systematisk for å sikre bærekraftig forretningspraksis.

An aerial photograph of a large container ship docked at a port. The ship's deck is densely packed with stacks of colorful shipping containers in various colors including red, blue, yellow, green, and orange. Two large blue gantry cranes are positioned on the pier, extending over the ship. The water is a deep blue-green. The overall scene depicts a busy international shipping hub.

Quiz om globale leverandørkjeder

En stor undersøkelse fra Cornell University analyserte over 31.000 revisjonsrapporter fra fabrikker i Kina og India fra perioden 2011-2017.

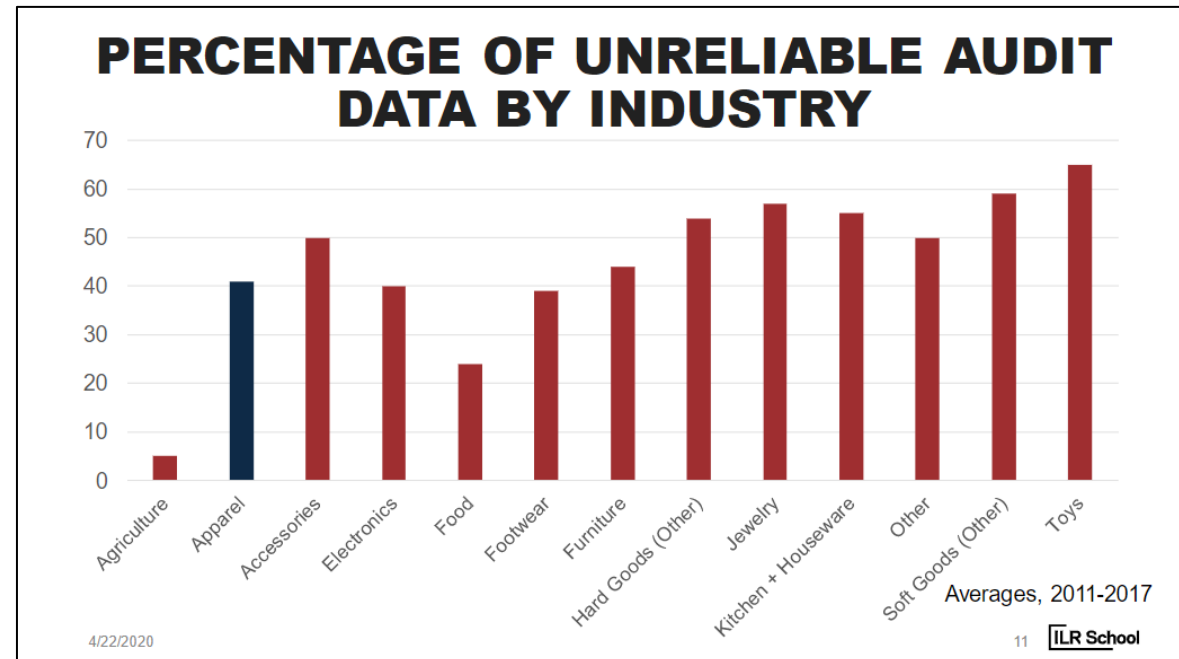
Hvor mange av disse var basert på falsk/upålitelig data?

○ Ca. 10 prosent

○ Ca. 30 prosent

○ Ca. 50 prosent

[NCP Social Dialog Research OECD Feb 2020 \(3\).pptx](#) | Leveres av Box

Hvor mange mennesker er utsatt for tvangsarbeid i verden i 2021?

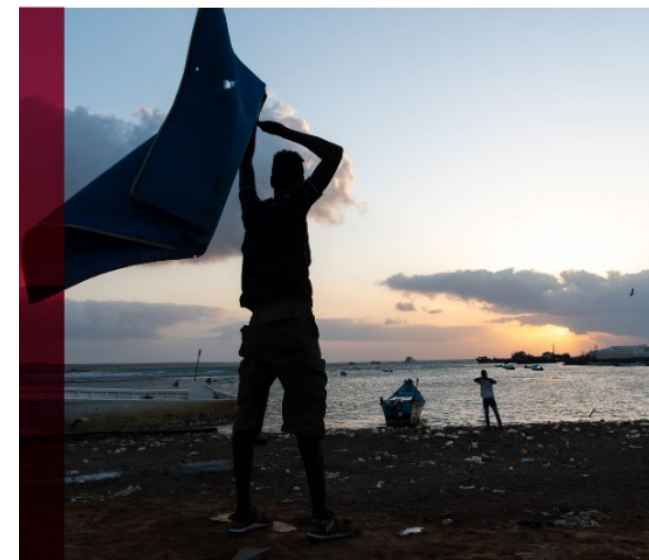
- 8 millioner
- 28 millioner
- 48 millioner

Kilde: ILO, 2022

Global Estimates of Modern Slavery

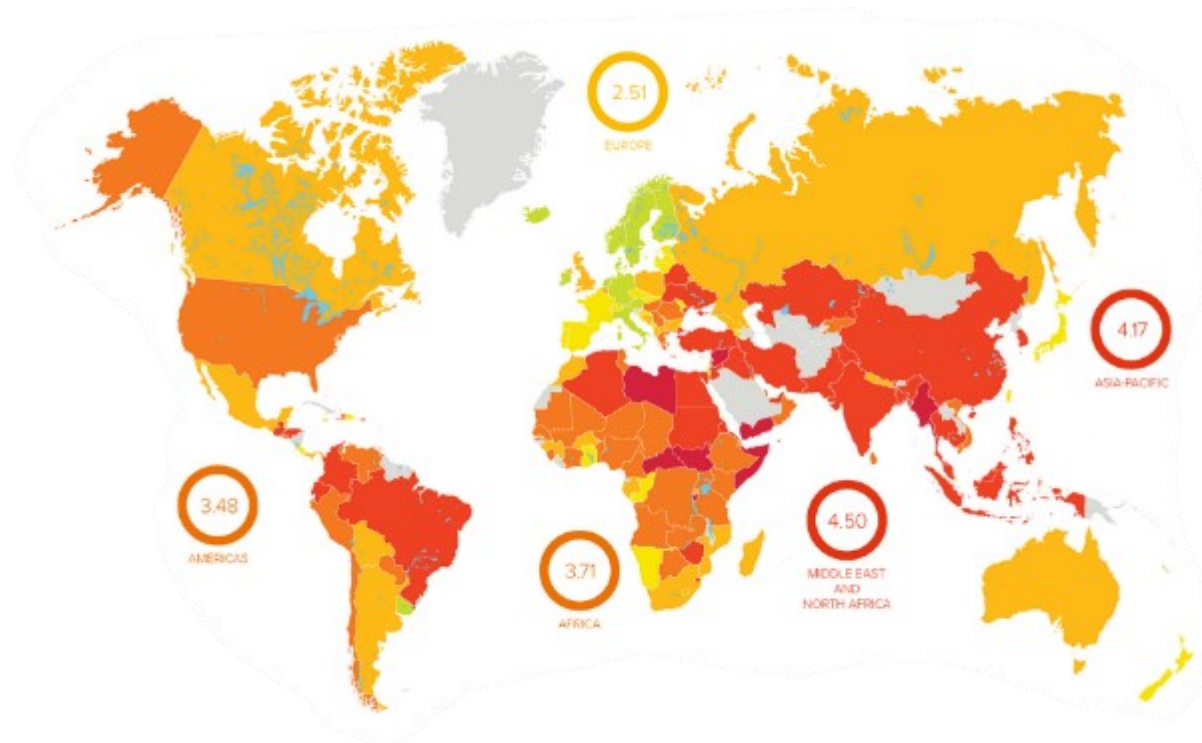
Forced Labour and Forced Marriage

September 2022

I hvor mange land i verden opplevde arbeidere å bli hindret fra å bli med i eller starte en fagforening i 2021?

- 67
- 87
- 109

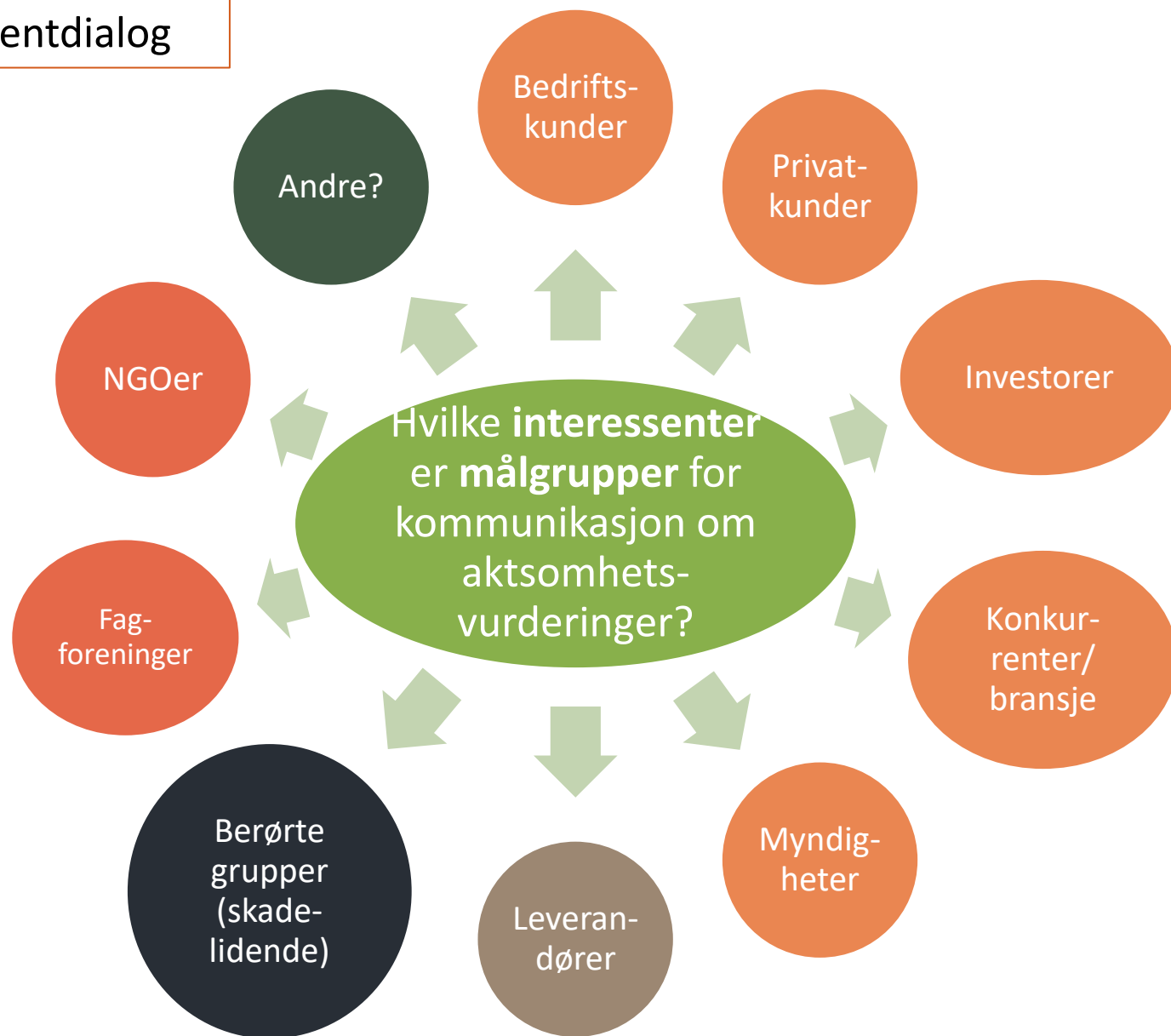
Kilde: International Trade Union Confederation, 2022

Aktsomhetsvurderinger er....

...en **prosess** for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan en håndterer eksisterende og potensielle negative konsekvenser av sin virksomhet.

Interessentdialog

Trinn 1 - Forankring

- Retningslinjer og styringssystemer
- Organisering og intern kommunikasjon
- Strategi og handlingsplan
- Partnerskap og samarbeid med leverandører

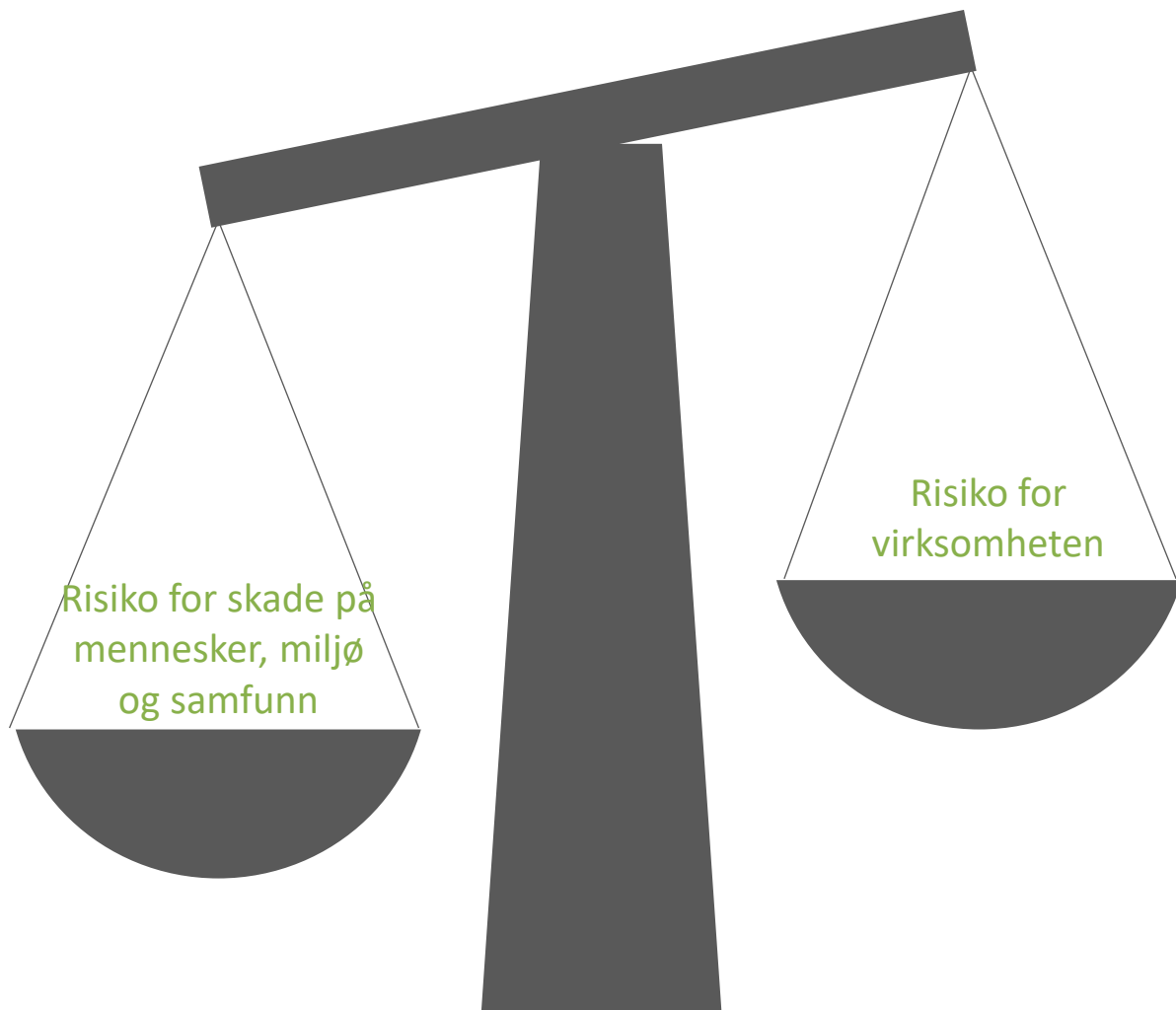
Trinn 2 – Kartlegge og vurdere

Kartlegge risiko

Regelmessig gjennomgang

Vurdere negativ påvirkning

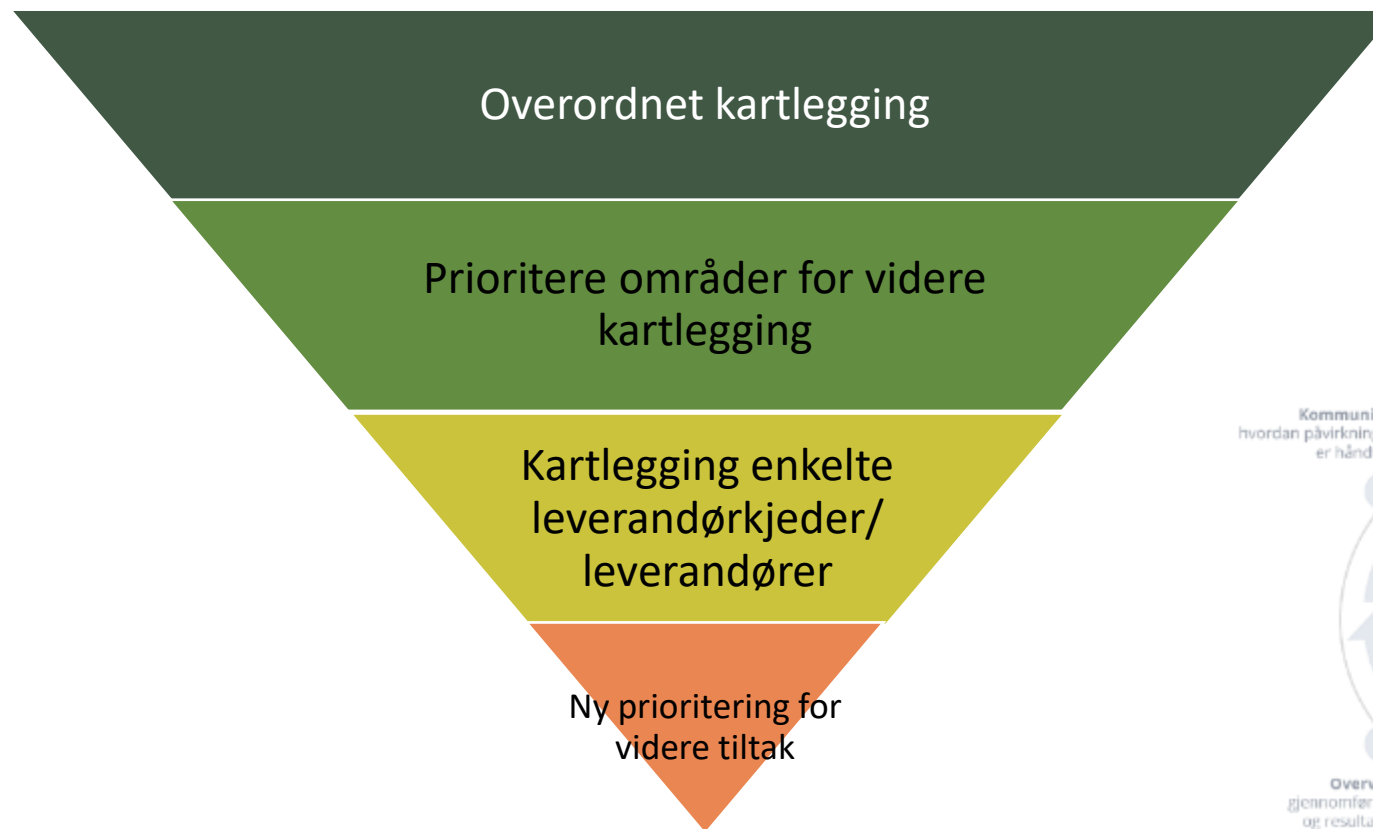
Prioritere

Hva er en vesentlig risiko?

- Skala = hvor alvorlig?
- Omfang = hvor mange?
- Reverserbarhet = kan det «fikses»?

Hvordan kartlegge og prioritere risiko?

Overordnet kartlegging

A world map with regions colored in green, yellow, and red. Five white circular bubbles with black outlines are overlaid on the map, each containing a question. The bubbles are positioned over North America, Europe, Africa, South America, and Asia/Australia.

I hvilke land foregår ferdigstilling?

Hvilke innsatsfaktorer inngår i produktene?

Hvilke produksjonsprosesser inngår?

Hvilke land kommer innsatsfaktorene fra?

Hva kjennetegner bransjen/ sektoren?

Risiko for hva og for hvem?

1. Tvangsarbeid/slavearbeid

2. Fagorganisering og kollektive forhandlinger

3. Barnearbeid

4. Diskriminering

5. Brutal behandling

6. Helse, miljø og sikkerhet

7. Lønn

8. Arbeidstid

9. Regulære ansettelser

10. Marginaliserte befolkningsgrupper

11. Miljø

12. Korrupsjon

13. Dyrevelferd

Country briefing: China
April 2022

Country briefing: Turkey
March 2020

	Navn på kilde	Hva	Nettadresse
BRANSJE/ PRODUKT og LAND	CSR Risk Check Tool.	Samler risikoinformasjon om land og produkter basert på internasjonalt anerkjente kilder. Drives av MVO Nederland og finansieres av nederlandske myndigheter.	Land/produkt https://www.mvorisicochecker.nl/en/risk-check
	The US Department of Labour; List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor	Liste over produkter/land hvor det er funnet barnearbeid/tvangsarbeid. Publiseres årlig.	https://www.dol.gov/agencies/ilab/reports/child-labor/list-of-goods
	Tekstilbransjen: Fair Wear Foundation country studies	Landrapporter for sentrale produsentland innenfor tekstil.	https://www.fairwear.org/programmes/countries
PRODUKT	DFØs høyrisikoliste	Beregnet på offentlige innkjøpere, gir grunnleggende oversikt over risiko i utvalgte produktkategorier.	https://www.anskaffelser.no/samfunnsansvar/sosialt-ansvar/laer-om-hoyrisikoprodukter
PRODUKT/ TEMA	Verité Commodity Atlas	Informasjon om risiko for tvangsarbeid knyttet til ulike commodities	https://www.verite.org/commodity-atlas/

... og ikke glem **interessenter** som:

- Fagforeninger
- NGOer
- Bransjeorganisasjoner
- Kunder
- Ekspertter og fagmiljøer

Etisk handel Norges verktøy for risikokartlegging og prioritering

SALIENT RISKS TOOL: 1-MAP & PRIORITISE RISKS [INFO](#)

Purchase spend covered by risk analysis: 52 %

Criteria for including products in risk analysis: [INFO](#)

One or more of following criteria:

1) Spend is more than 2% of total. 2) Internal knowledge of high risks 3) More than three tiers in supply chain

A-Product

Product or product group
Enter a product or a product category.
INFO

B-Share

Share of purchase value
Enter percentage of total purchase spend

C-Supply chain

Country of last supplier
Enter the country where your supplier of this product is located. This may or may not be a producer.

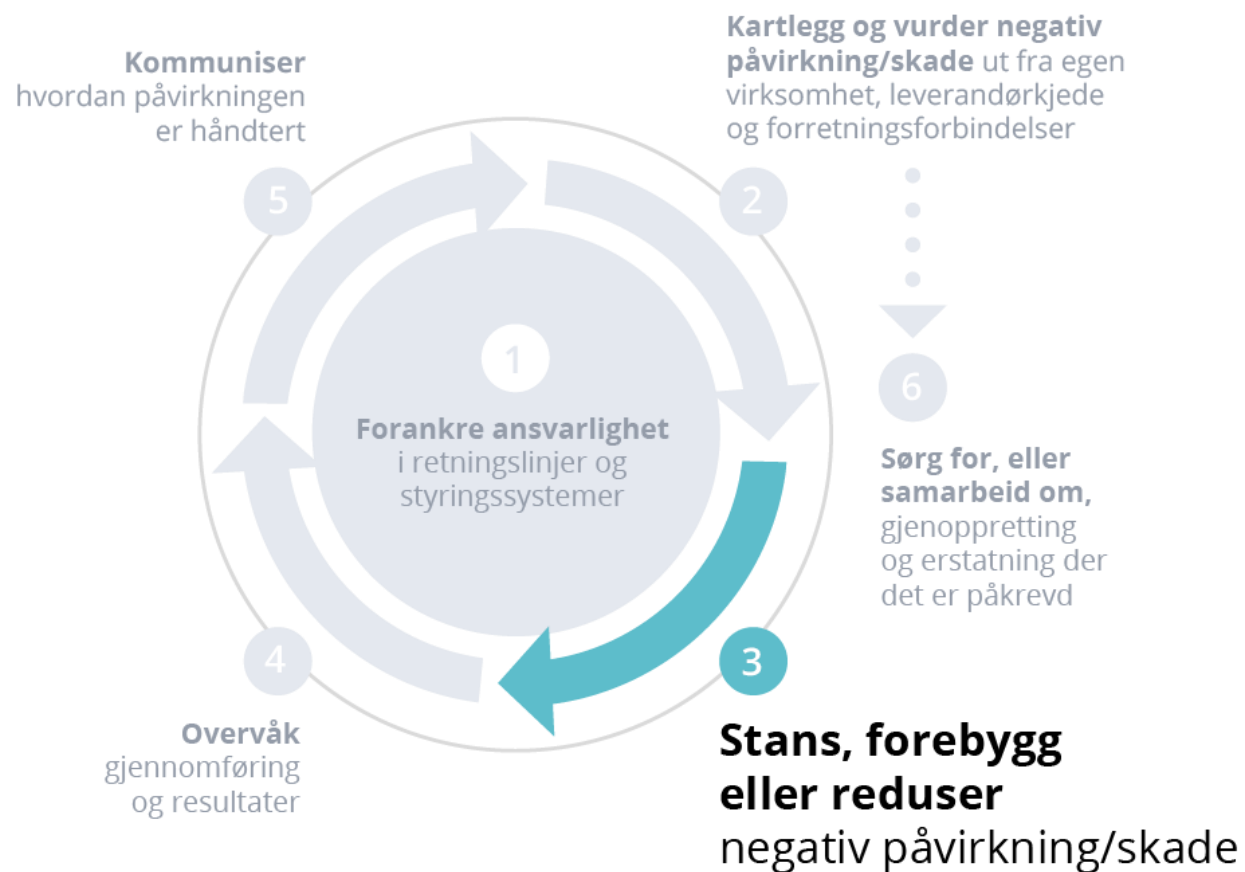
Production process Main component Raw material/input	Country
Enter the production processes, key components, raw materials and transport (if included). Add more if relevant.	Enter the country of production process / main component / raw material / transport.
INFO	

D-Country Risks (scale 1-5)

Forced labour	CBA and FoA	Child labour	Discrimination	Wages	Corruption	Total Country risk
Calculated	Calculated	Calculated	Calculated	Calculated	Calculated	Calculated
INFO	INFO	INFO	INFO	INFO	INFO	INFO

A-Product	B-Share	C-Supply chain	Production process	Country
T-Shirt	20 %	China	Assembly	China
T-Shirt		China	Cotton fabric	China
T-Shirt		China	Cotton	India
T-Shirt		China		
T-Shirt		China		
T-Shirt		China		
Wood furniture	15 %	Norway	Assembly	Viet Nam
Wood furniture		Norway	Wood	Indonesia
Wood furniture		Norway		
Wood furniture		Norway		
Wood furniture		Norway		
Wood furniture		Norway		

Forced labour	CBA and FoA	Child labour	Discrimination	Wages	Corruption	Total Country risk
3	5	2	2	No data	3	3,0
3	5	2	2	No data	3	3,0
3	5	3	4	No data	3	3,6
3	4	3	3	3	4	3,3
3	5	3	3	No data	4	3,6

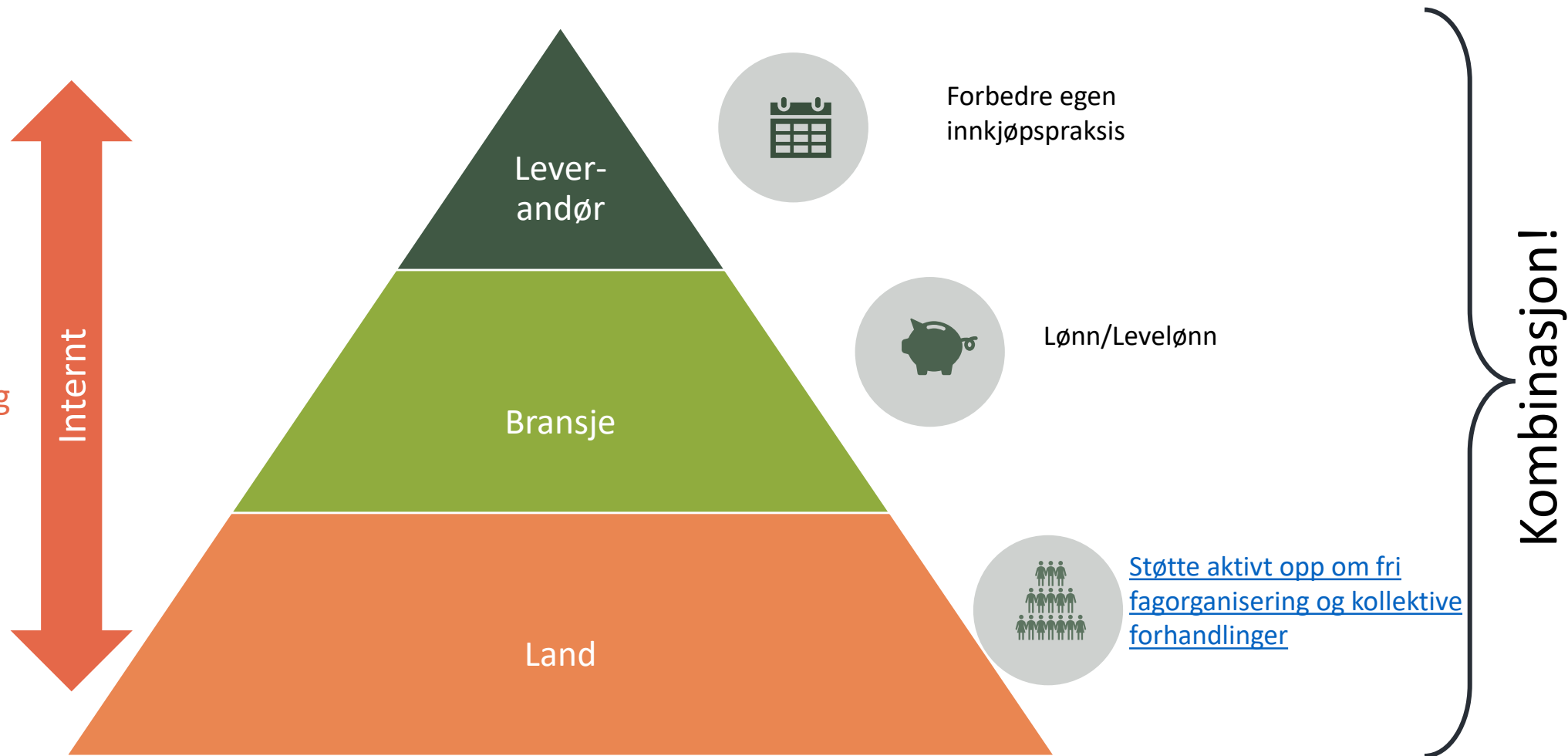
Trinn 3 – Stans, forebygg eller reduser

Igangsette tiltak for å håndtere prioritert risiko

NB! Skal henge sammen med risikokartleggingen og skal kunne evalueres

Strategi for å forebygge og redusere risiko

- Policies og prosedyrer
- Sourcing og innkjøpspraksis
- Forretningsmodell
- Kompetanseheving

3.A Stanse, forebygge eller redusere (utvalg)

Valg/utvikling av produkter/råvarer

- Vi har begynt å legge kriterier knyttet til bærekraftig forretningspraksis til grunn for valg/utvikling/optimalisering av utvalgte produkter.
- Vi har en plan for eller ambisjon om å øke andelen mer bærekraftige råvarer/produkter, og velge vekk produkter/råvarer med stor negativ påvirkning

Arbeiderrepresentasjon

- Vi bygger kunnskap om forståelse for retten til fri og uavhengig organisering og retten til å føre kollektive forhandlinger, både som en som rettighet i seg, og som middel for å redusere og forebygge andre negative konsekvenser.
- Vi har kommunisert viktigheten av, og fordelene med, frie fagforeninger og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon til våre produsenter og mellomledd.

Kompetanseheving i leverandørkjeden

- Vi vurderer behovet for opplæring for å forbedre vårt arbeid med å stanse/forebygge og/eller redusere risikoen for negative konsekvenser knyttet til mennesker, samfunn og miljø, internt og i vår leverandørkjede.

Sertifiseringer og sosiale revisjoner

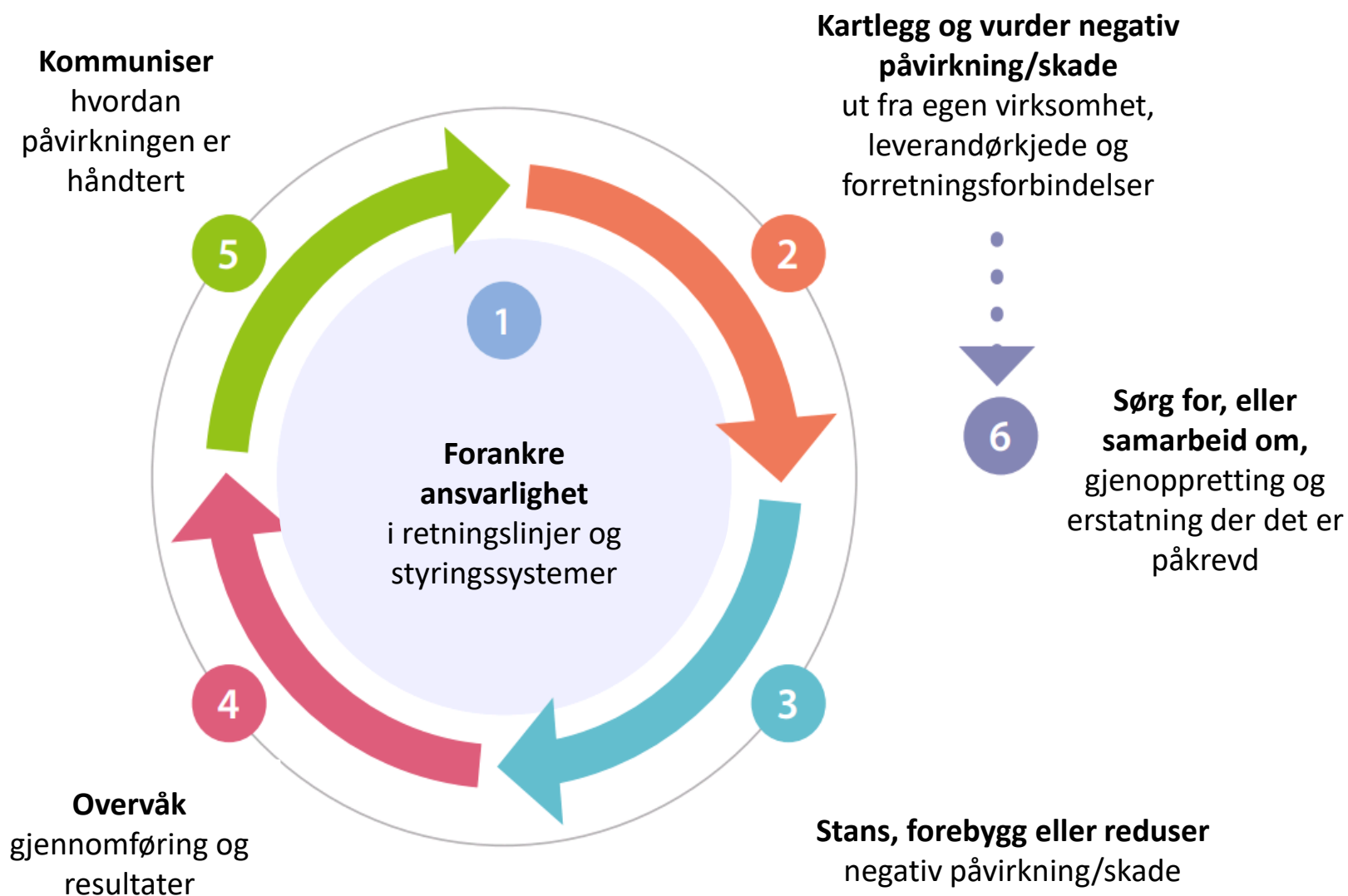
Produkt-
sertifisering

System-
sertifisering

- En revisjon er et øyeblikksbilde
- Kan identifisere *symptomer*
- Verifiserer det som *er* compliant

Viktige punkter:

- Interessentdialog
- Systematikk er gull
- Kilder
- Du er ikke alene

Medlemmenes rapporter

- Tilgjengelig på [nettsidene](#) våre
- Oppfyller Åpenhetslovens krav om rapportering og langt på vei informasjonsplikten